

NARODOWY
BANK POLSKI

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

II kwartał 2022 r.

Sytuacja na rynku kredytowym

wyniki ankiety do przewodniczących komitetów kredytowych

II kwartał 2022 r.

Podsumowanie wyników ankiety

Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i jej negatywne skutki gospodarcze i społeczne istotnie ograniczyły aktywność na rynku kredytowym w I kwartale 2022 r. Banki zaostrzyły kryteria udzielania wszystkich rodzajów kredytów i zanotowały spadek popytu w większości segmentów rynku kredytowego, z wyjątkiem kredytów krótkoterminowych dla dużych przedsiębiorstw i długoterminowych dla MSP. Wzrost stóp procentowych był drugą, najczęściej wskazywaną przyczyną zaostrzenia polityki kredytowej, a wzrost zapotrzebowania na finansowanie kapitału obrotowego i pogorszenie się sytuacji gospodarstw domowych - na zmiany popytu.

Na II kwartał 2022 r. banki zapowiadają dalsze zaostrzenie polityki kredytowej wobec przedsiębiorstw i gospodarstw domowych oraz oczekują spadku popytu na większość rodzajów kredytów wymienionych w ankiecie (poza krótkoterminowymi kredytami dla dużych przedsiębiorstw). Zwraca uwagę istotne zróżnicowanie ocen banków odnośnie do przyszłej polityki kredytowej i kształtowania się popytu w segmencie kredytów konsumpcyjnych.

Kredyty dla przedsiębiorstw

Polityka kredytowa: zaostrzenie kryteriów udzielania wszystkich rodzajów kredytów dla przedsiębiorstw, przy braku istotnych zmian warunków kredytowania.

Popyt na kredyt: małe zmiany popytu – głównie na kredyty dla dużych przedsiębiorstw: wzrost na krótkoterminowe w wyniku większego zapotrzebowania na finansowanie majątku obrotowego i spadek na długoterminowe m.in. z powodu wzrostu ryzyka związanego z wojną w Ukrainie.

Oczekiwania na II kwartał 2022 r.: dalsze zaostrzenie polityki kredytowej wobec przedsiębiorstw w skali podobnej jak w I kwartale; istotny spadek popytu na kredyty (szczególnie długoterminowe), z wyjątkiem popytu na kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw.

Kredyty mieszkaniowe

Polityka kredytowa: zaostrzenie kryteriów uzasadnione pogorszeniem prognoz sytuacji gospodarczej i podniesieniem stóp procentowych; złagodzenie niektórych warunków, m.in. zmniejszenie marży kredytowej.

Popyt na kredyt: ponowny spadek popytu w wyniku m.in. zmian w wydatkach konsumpcyjnych, pogorszenia się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych i prognoz sytuacji na rynku mieszkaniowym.

Oczekiwania na II kwartał 2022 r.: ponad dwukrotne zwiększenie skali zaostrzenia polityki kredytowej i kontynuacja spadku popytu.

Kredyty konsumpcyjne

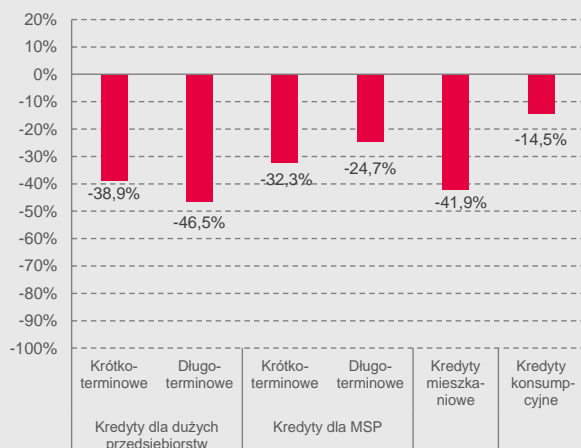
Polityka kredytowa: różnokierunkowe zmiany kryteriów polityki kredytowej motywowane m.in. wzrostem stóp procentowych, a z drugiej strony spadkiem popytu na kredyty konsumpcyjne; brak istotnych zmian warunków kredytowania.

Popyt na kredyt: różnokierunkowe zmiany popytu wywołane m.in. pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych i złagodzeniem polityki kredytowej w części banków.

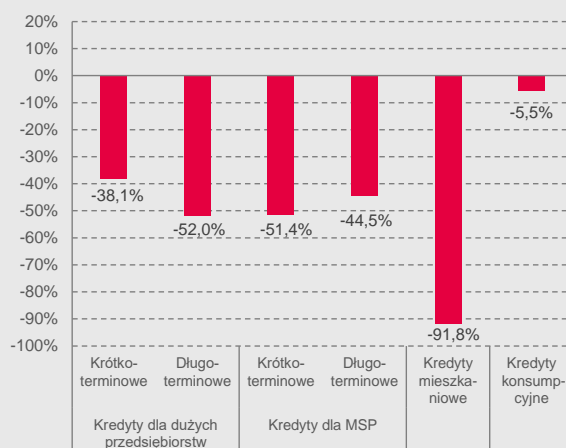
Oczekiwania na II kwartał 2022 r.: podzielone opinie banków co do kierunków zmian polityki kredytowej i popytu, wynik netto zbliżony do zera.

Kryteria polityki kredytowej

Kryteria polityki kredytowej w I kw. 2022 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrożenie na czerwono)

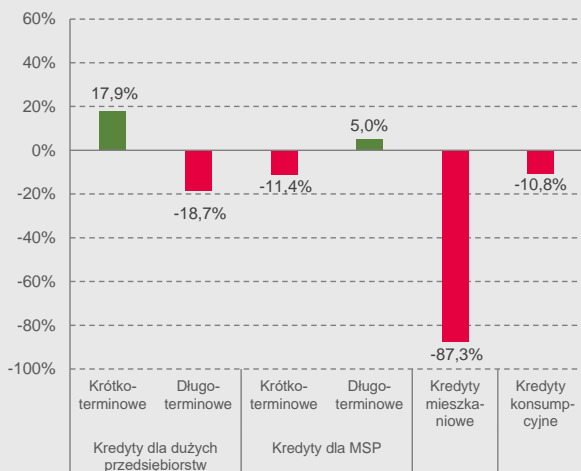

Kryteria polityki kredytowej - przewidywania na II kw. 2022 r.
(złagodzenie na zielono / zaostrożenie na czerwono)

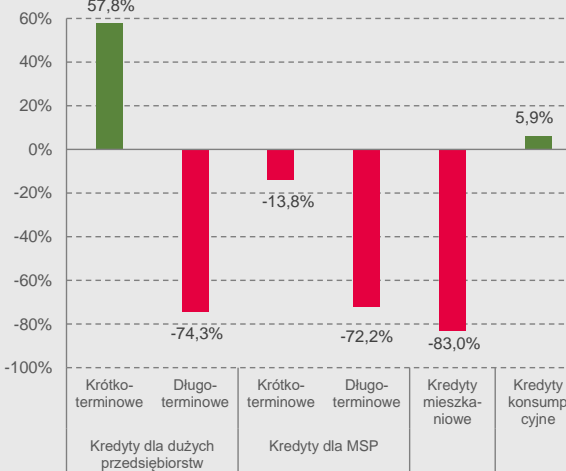

Popyt na kredyty

Popyt na kredyty w I kw. 2022 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Popyt na kredyty - oczekiwania na II kw. 2022 r.
(wzrost na zielono / spadek na czerwono)

Wstęp

Celem ankiety jest określenie kierunku zmian polityki kredytowej, tj. kryteriów i warunków udzielania kredytów, a także zmian popytu na kredyty w polskim systemie bankowym. Kryteria udzielania kredytów są rozumiane jako ustalone przez bank minimalne standardy zdolności kredytowej, jakie musi spełnić kredytobiorca, aby uzyskać kredyt. Warunki udzielania kredytów są to cechy umowy kredytu uzgadniane przez bank i kredytobiorcę, w tym marża odsetkowa, pozaodsetkowe koszty kredytu, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenia i maksymalny okres kredytowania.

Ankieta została skierowana do przewodniczących komitetów kredytowych banków. Uzyskane odpowiedzi mogą nie uwzględniać stanowiska innych pionów banku niż pion kredytowy. Ankieta została przeprowadzona na początku kwietnia 2022 r. wśród 23 banków, których łączny udział należności od przedsiębiorstw i gospodarstw domowych w portfelu sektora bankowego wynosi około 88%.

Wyniki ankiety prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków na wszystkie pytania są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie.

Agregacja danych, które posłużyły do prezentacji wyników, polegała na policzeniu ważonych struktur procentowych odpowiedzi, a następnie procentu netto, czyli różnicy między odpowiedziami obrazującymi przeciwne tendencje. Dodatkowo publikowana jest alternatywna miara odpowiedzi banków w postaci „wskaźnika rozproszenia”, definiowanego jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”.

Zgodnie z przyjętą metodyką słowa określające ilość (większość, połowa, istotny odsetek banków, etc.) odnoszą się do ważonych struktur procentowych, a nie do liczby banków. Wyrażenie „większość banków” należy więc rozumieć jako „ważona aktywami większość banków”. Szczegóły dotyczące metodyki obliczeń przedstawiono w załączniku nr 1.

Jeżeli nie zaznaczono inaczej, przytaczane w tekście liczby oznaczające banki raportujące daną zmianę polityki kredytowej bądź popytu na kredyt odnoszą się do procentu netto.

Poniżej przedstawiono tendencje w zakresie stosowanej przez banki polityki kredytowej oraz kształtowania się popytu w I kwartale 2022 r., jak również przewidywania banków na II kwartał 2022 r.

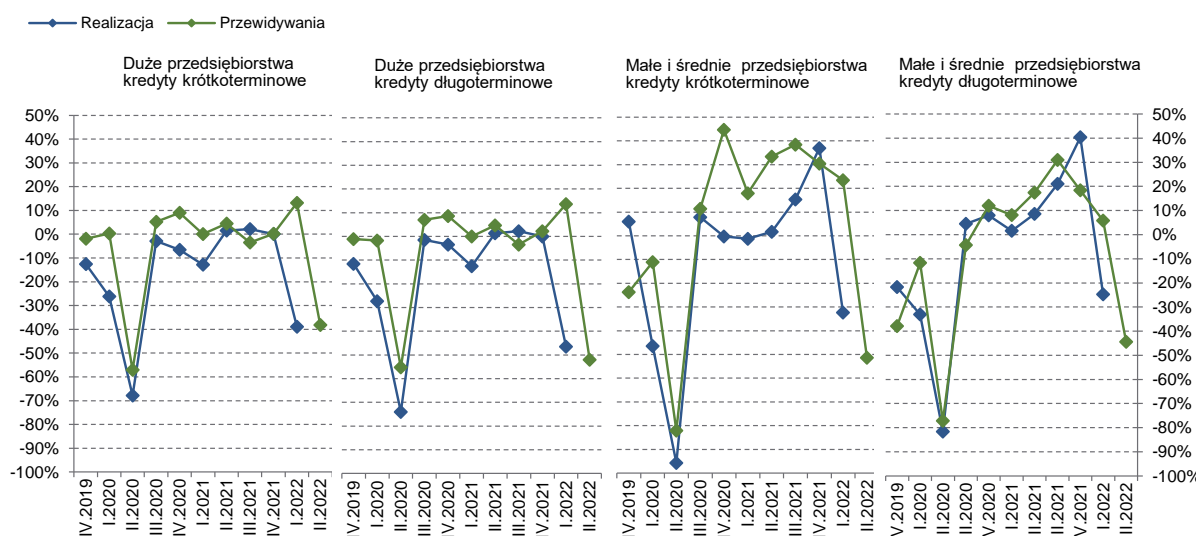
Wartości miar procenta netto i wskaźnika rozproszenia dotyczących poszczególnych pytań zamieszczone są na stronie internetowej NBP w osobnych plikach możliwych do pobrania.

Kredyty dla przedsiębiorstw

W I kwartale 2022 r. banki zastryżyły kryteria udzielania krótko- i długoterminowych kredytów dla dużych przedsiębiorstw (procent netto odpowiednio: -39% i -47%, zob. wykres 1) i dla sektora MSP (procent netto odpowiednio: -32% i -25%).

Większość warunków udzielania kredytów dla przedsiębiorstw nie została zmieniona. Banki nieznacznie zastryżyły wymogi dotyczące zabezpieczenia kredytu (procent netto: -14%, zob. wykres 2). Pojedyncze banki zmieniły inne nieobjęte ankietą warunki kredytowania, m.in. podniosły wysokość bufora na ryzyko stopy procentowej.

Wykres 1. Kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

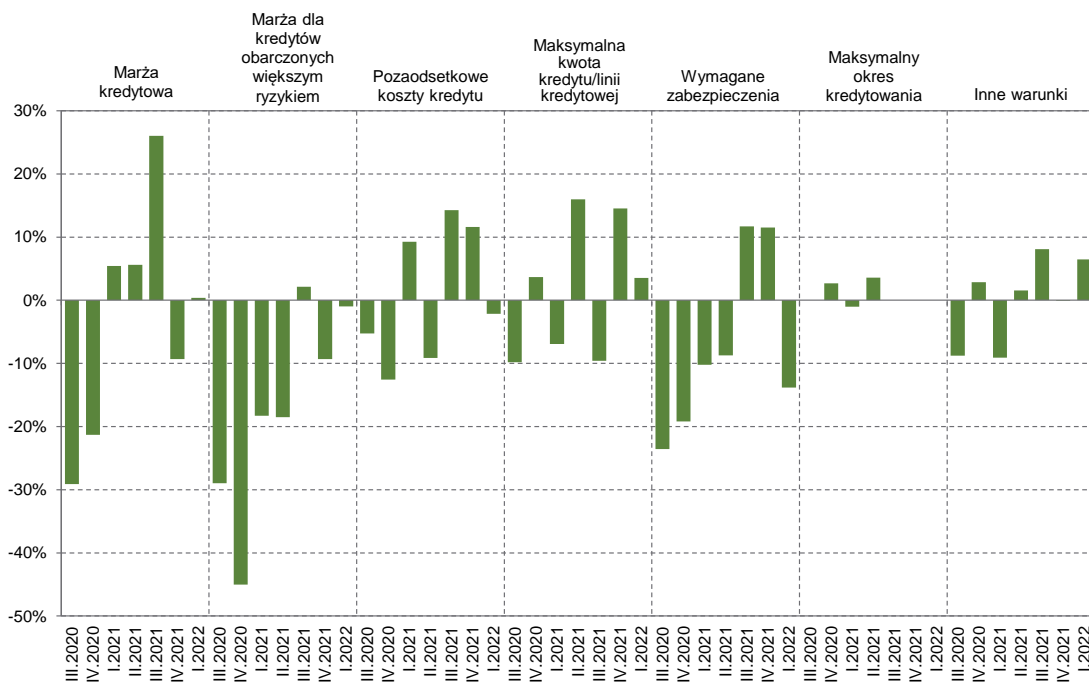

Wykresy zawarte w niniejszym opracowaniu przedstawiają *procent netto*. Dodatnią wartość procentu netto należy interpretować jako złagodzenie polityki kredytowej lub wzrost popytu na kredyty, a ujemną wartość procentu netto – jako zaostrożenie polityki kredytowej lub spadek popytu na kredyty. Szczegółowy opis metody obliczeń zawiera Załącznik 1.

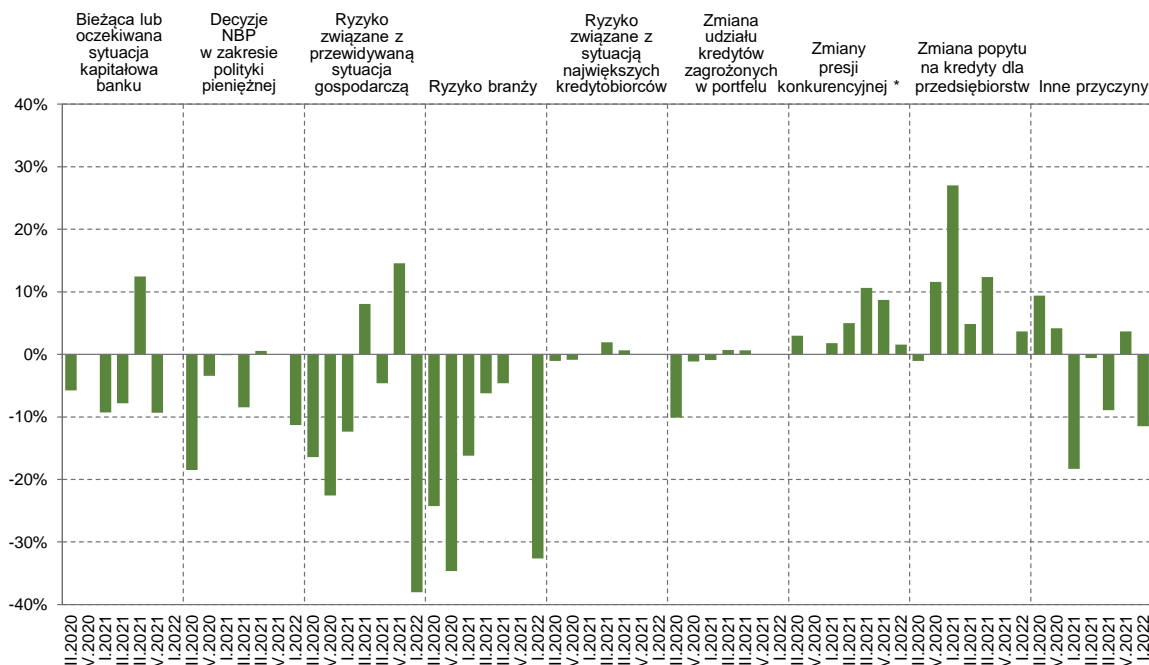
Ankietowane banki uzasadniały zaostrożenie polityki kredytowej w I kwartale 2022 r. pogorszeniem się prognoz sytuacji gospodarczej kraju i wzrostem ryzyka branży¹ (procent netto odpowiednio: -38% i -33%, zob. wykres 3) oraz decyzjami RPP w zakresie polityki pieniężnej (-11%). Pojedyncze banki wskazały na przyczyny nieobjęte ankietą, w tym niepewność co do eskalacji działań wojennych w Ukrainie i ich negatywnych skutków gospodarczych i społecznych, a także wzrost ryzyka reputacji przedsiębiorstw prowadzących i zamierzających kontynuować działalność w Rosji i Białorusi.

¹ Banki wskazały na wzrost ryzyka w następujących branżach: transport drogowy, zakwaterowanie i gastronomia, budownictwo, poligrafia, produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, produkcja metali i wyrobów metalowych, produkcja maszyn i urządzeń, produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, naprawa i handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi.

Wykres 2. Warunki udzielania kredytów dla przedsiębiorstw

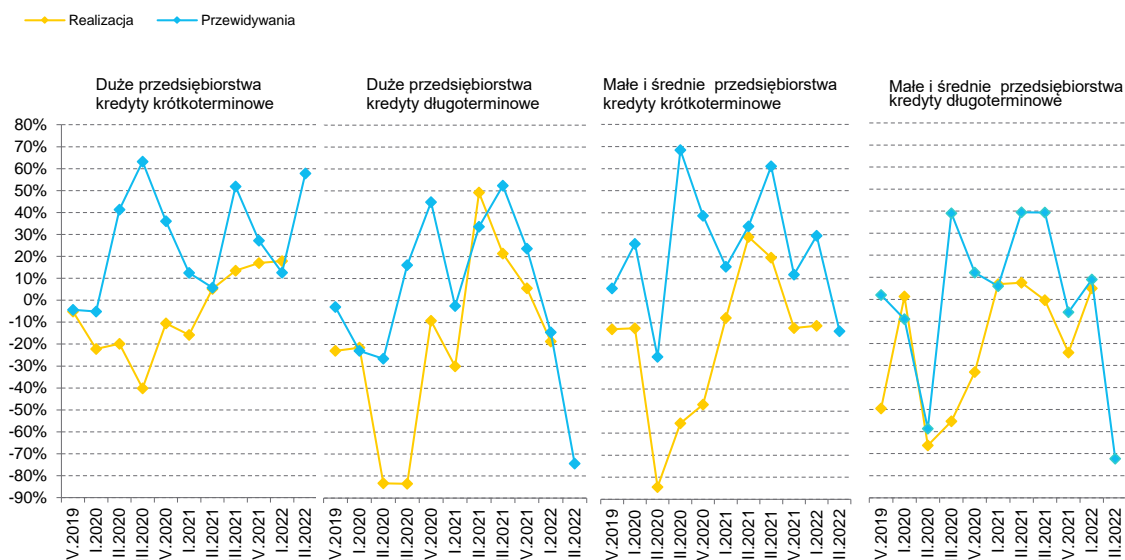
Wykres 3. Przyczyny zmian polityki kredytowej

* Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

W I kwartale 2022 r. zmiany popytu na kredyt dla przedsiębiorstw nie były duże. W segmencie kredytów krótkoterminowych dla MSP i długoterminowych dla dużych przedsiębiorstw banki zanotowały spadek (odpowiednio: -11% i -19%), a w segmencie kredytów krótkoterminowych dla dużych przedsiębiorstw – wzrost (18%). W przypadku kredytów długoterminowych dla MSP banki zanotowały zróżnicowane tendencje: 21% banków odczuło spadek, a 26% – wzrost popytu (procent netto: 5%).

Wykres 4. Popyt na kredyt dla przedsiębiorstw

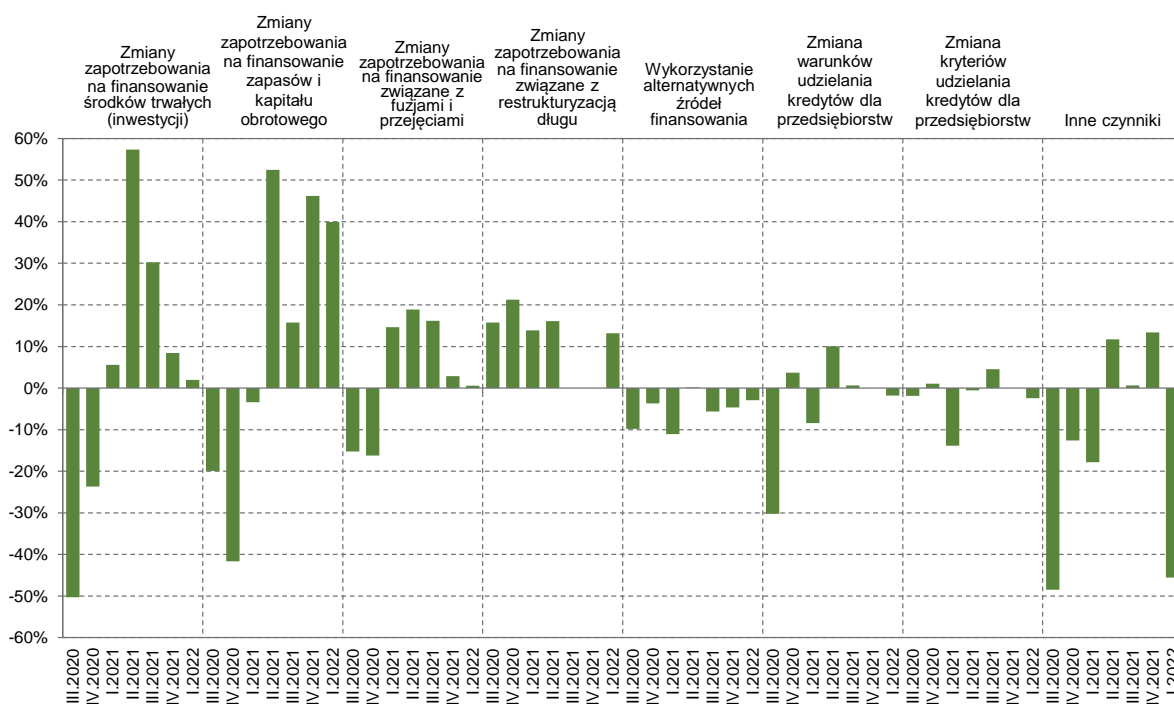

Na spadek popytu ze strony przedsiębiorstw wpłynęły przede wszystkim czynniki nieobjęte ankietą (-46%), tj. niepewność związana z wojną w Ukrainie, wzrost cen energii i paliw, wzrost cen stali, zbóż i surowców, wzrost stóp procentowych i ograniczona możliwość przenoszenia przez przedsiębiorstwa wzrostów kosztów na odbiorców. Banki, które odnotowały wzrost popytu na kredyt dla przedsiębiorstw uznały, że mogło mu sprzyjać większe zapotrzebowania na finansowanie zapasów i kapitału obrotowego oraz na restrukturyzację długu (odpowiednio: 40% i 13%, zob. wykres 5).

W II kwartale 2022 r. banki planują zacieśnienie polityki kredytowej wobec przedsiębiorstw w skali zbliżonej do I kw. 2022 r. (procenty netto dla kredytów krótko- i długoterminowych, dla dużych przedsiębiorstw i MSP mieszczą się w przedziale 40-50%).

Prognozy banków odnośnie do popytu na kredyty długoterminowe dla przedsiębiorstw są pesymistyczne (w przypadku dużych przedsiębiorstw -74%, w przypadku MSP -72%, zob. wykres 4). Kredyt krótkoterminowy dla dużych przedsiębiorstw jest jedyną kategorią kredytu, dla której banki spodziewają się wzrostu popytu w II kwartale 2022 r. (58%).

Wykres 5. Przyczyny zmian popytu na kredyt dla przedsiębiorstw

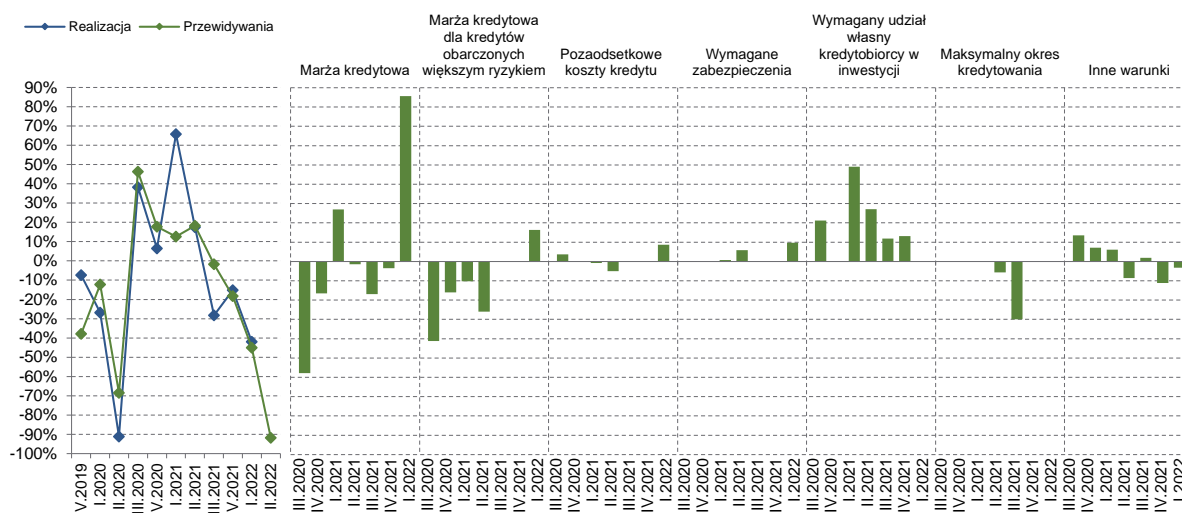

Kredyty dla gospodarstw domowych

Kredyty mieszkaniowe

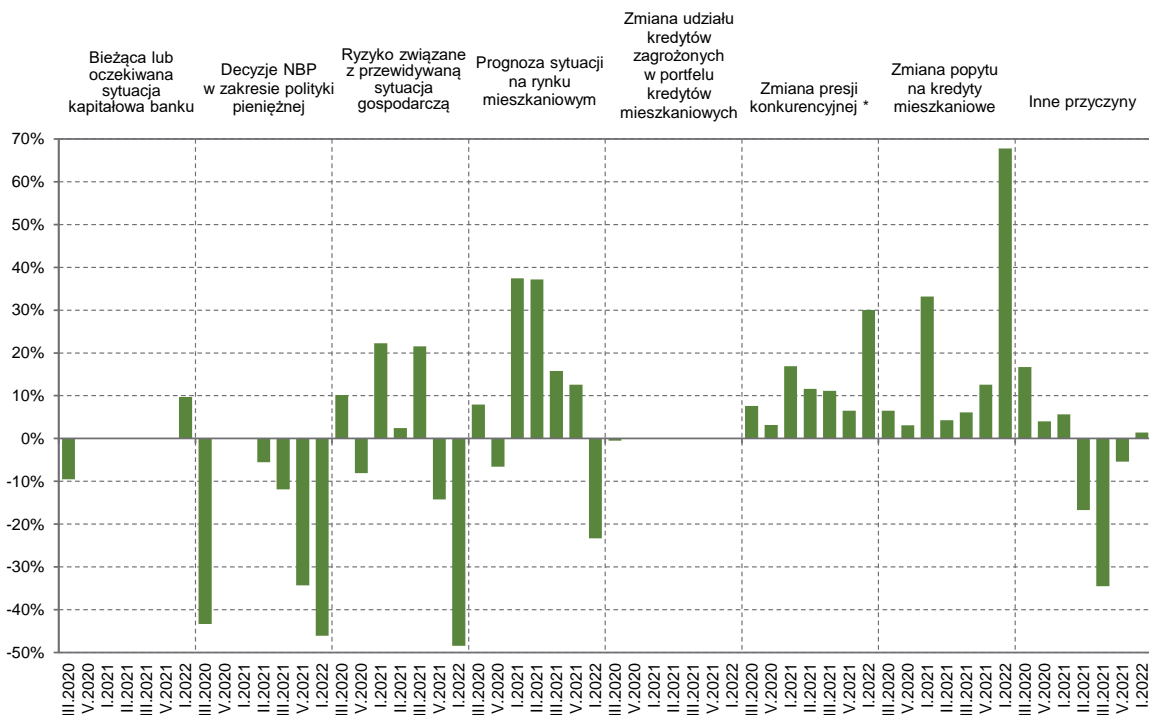
Pierwszy kwartał 2022 r. był kolejnym okresem zacieśniania kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto: -42%, zob. wykres 6), choć – podobnie jak w poprzednich kwartałach – opinie banków były zróżnicowane (57% banków zaostrzyło a 15% złagodziło standardy kredytowania). Banki złagodziły większość wymienionych w ankiecie warunków, w tym przede wszystkim zmniejszyły marżę kredytową (procent netto: 86%, zob. wykres 6), marżę dla kredytów obarczonych podwyższonym ryzykiem (16%) i pozaodsetkowe koszty kredytu (9%). Obniżyły również wymagane zabezpieczenia (10%). Pojedyncze banki informowały o zmianie, nieobjętych ankietą, warunków, m.in. podniesieniu wysokości bufora na ryzyko stopy procentowej oraz kosztów utrzymania w kalkulacji kwoty udzielanego kredytu, ale również o złagodzeniu wymogów dokumentowych.

Wykres 6. Kryteria i warunki udzielania kredytów mieszkaniowych

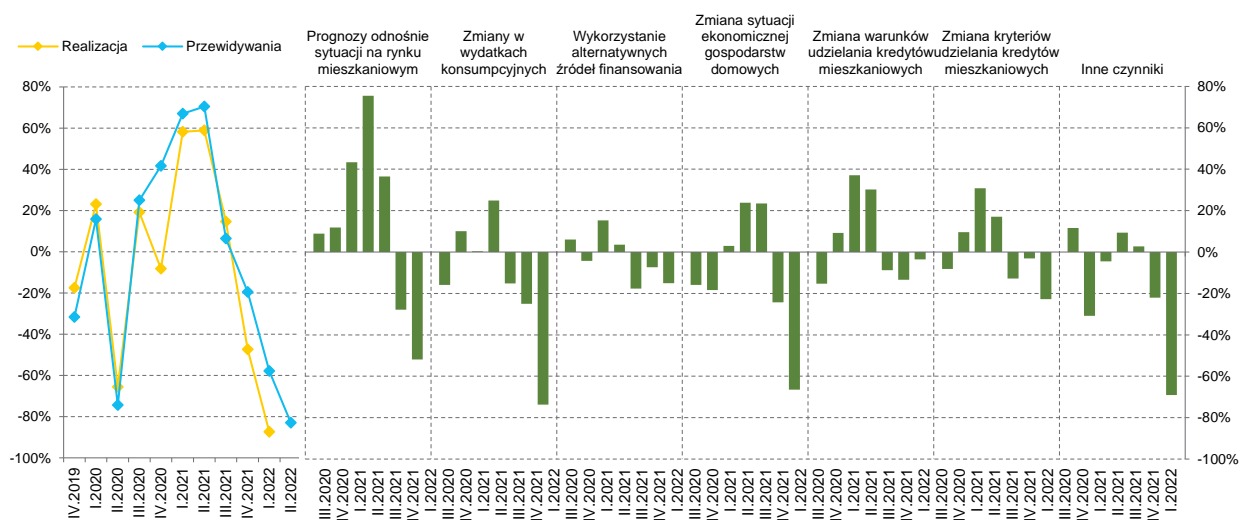
Ankietowane banki wskazywały, że do zaostrzenia polityki kredytowej przyczyniło się głównie pogorszenie się prognoz sytuacji gospodarczej i wzrosty oficjalnych stóp procentowych (odpowiednio: -48% i -46%, zob. wykres 7) oraz prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym (-23%). Do złagodzenia polityki kredytowej skłaniał banki przede wszystkim spadek popytu na kredyty mieszkaniowe (68%) i wzrost konkurencji ze strony banków uniwersalnych i hipotecznych (odpowiednio: 71% i 16%), a w przypadku pojedynczych banków poprawa bieżącej i przewidywanej sytuacji kapitałowej.

Wykres 7. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty mieszkaniowe

*Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków, niebankowych instytucji finansowych oraz rynków finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Wykres 8. Popyt na kredyty mieszkaniowe i przyczyny jego zmian

W I kwartale 2022 r. banki ponownie odnotowały spadek popytu na kredyty mieszkaniowe (procent netto: -87%, zob. wykres 8), w tym 57% banków uznało ten spadek za znaczny. Zdaniem banków przyczyniły się do tego głównie zmiany w wydatkach konsumpcyjnych (procent netto: -74%, zob. wykres 8), pogorszenie

się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (-66%), prognozy sytuacji na rynku mieszkaniowym (-52%) i zaostrzenie warunków udzielania kredytów mieszkaniowych (-23%), a także wykorzystanie alternatywnych źródeł finansowania (15%), w tym kredytów z innych banków, oszczędności gospodarstw domowych i innych źródeł finansowania. Wśród nieobjętych ankietą czynników wpływających na spadek popytu na kredyty mieszkaniowe banki wskazały m.in.: niepewność co do rozwoju sytuacji w Ukrainie oraz wzrost inflacji i stóp procentowych (-69%).

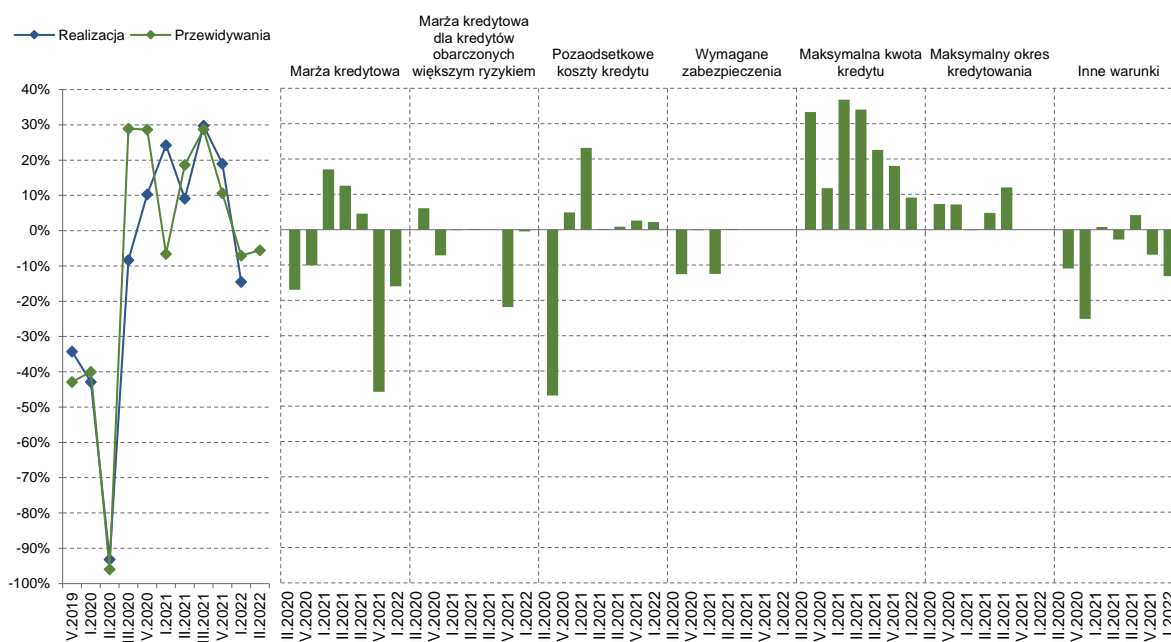
Na II kwartał 2022 r. ankietowane banki prognozują dalsze zaostrzenie kryteriów udzielania kredytów mieszkaniowych (procent netto: -92%, zob. wykres 6), w tym znaczne w 62% banków oraz **pogłębienie spadku popytu na te kredyty** (procent netto: -83%, zob. wykres 8), w tym znaczne w 64% banków.

Kredyty konsumpcyjne

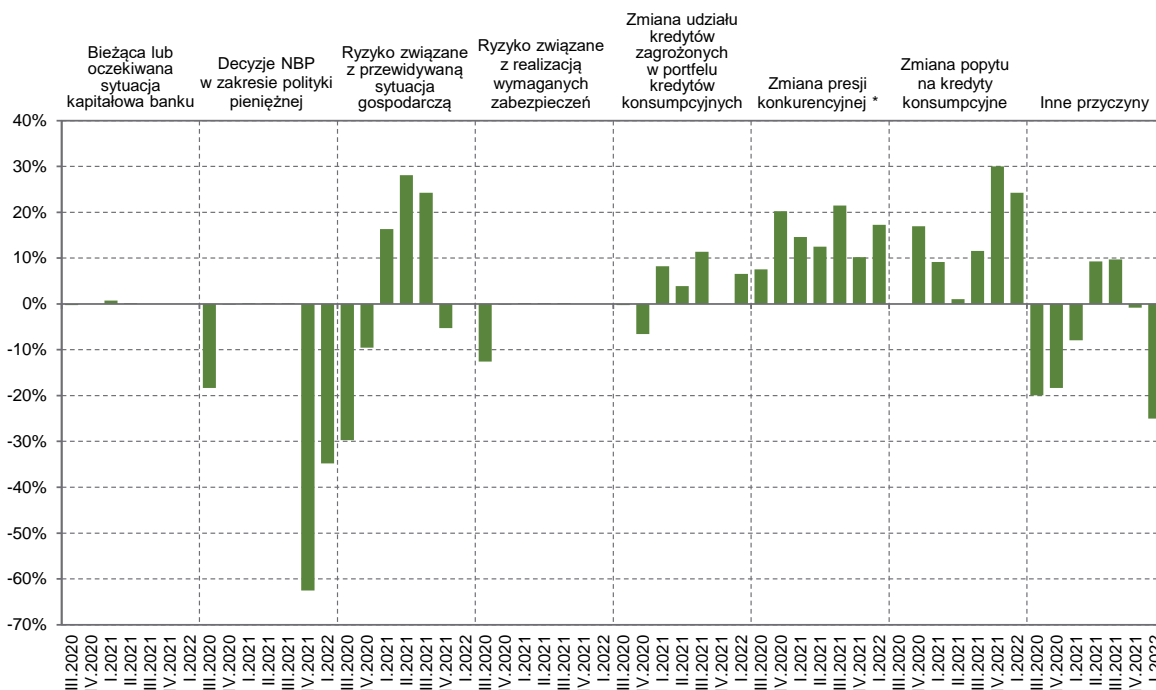
W I kwartale 2022 r. zmiany kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych były różnokierunkowe (procent netto: -15%, zob. wykres 9) – 44% banków zaostrzyło a 29% złagodziło politykę kredytową. **Zmiany warunków kredytowania miały również zróżnicowany charakter.** Na podniesienie marży kredytowej, pozaodsetkowych kosztów kredytu i marży dla kredytów o podwyższonym ryzyku zdecydowało się odpowiednio 26%, 15% i 10% banków, a na obniżenie, odpowiednio 10%, 17% i 10%, co w efekcie dało procent netto odpowiednio: -16%, -1% i 2% (zob. wykres. 9). Pojedyncze banki zwiększyły maksymalną kwotę kredytu.

W opinii ankietowanych instytucji na zaostrzenie polityki kredytowej miały wzrosty oficjalnych stóp procentowych (-35%, zob. wykres. 10), **a na jej złagodzenie spadek popytu na kredyty konsumpcyjne** (24%), wzrost presji konkurencyjnej ze strony innych banków (21%) i niebankowych instytucji finansowych (13%), a w przypadku pojedynczych banków spadek udziału kredytów zagrożonych. Do innych nieobjętych ankietą przyczyn zmian polityki kredytowej banki zaliczyły m.in. zaostrzenie procedur zarządzania polityką kredytową, zalecenia KNF (-25%).

Wykres 9. Kryteria i warunki udzielania kredytów konsumpcyjnych

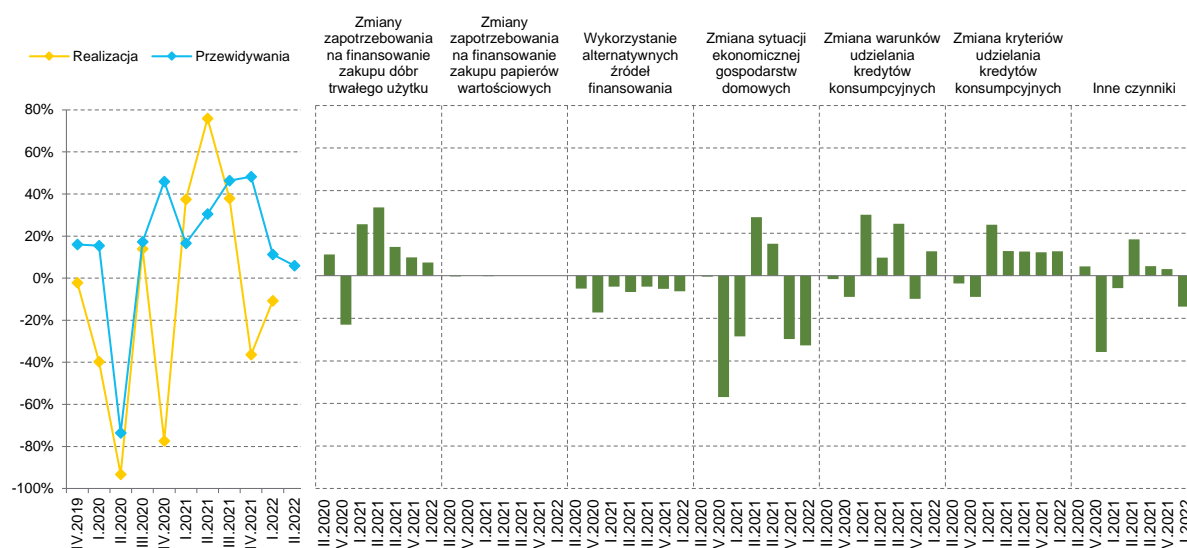
Wykres 10. Przyczyny zmian polityki kredytowej – kredyty konsumpcyjne

*Banki oceniają zmiany presji konkurencyjnej ze strony: innych banków i niebankowych instytucji finansowych. Na wykresie prezentowana jest średnia arytmetyczna tych ocen.

Zmiany popytu na kredyty konsumpcyjne zanotowane przez banki w I kwartale 2022 r. miały zróżnicowane kierunki (procent netto: -11%, zob. wykres 11) – 35% banków odczuło wzrost a 46% spadek popytu. W opinii banków zmniejszenie się zapotrzebowania na kredyty konsumpcyjne wynikało głównie z pogorszenia się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych (-33%). Z kolei czynnikami zwiększającymi popyt były, zdaniem części banków, złagodzenie warunków i kryteriów udzielania kredytów konsumpcyjnych (dla obu czynników po 12%). W przypadku oddziaływania zmian zapotrzebowania na finansowanie zakupu dóbr trwałego użytku banki miały podzielone opinie (procent netto: 6%) – 25% banków uznało je za czynnik podnoszący a 19% osłabiający popyt na kredyty konsumpcyjne. Za inne nieobjęte ankietą przyczyny zmian popytu banki uznały m.in. wojnę w Ukrainie, wzrost inflacji i referencyjnych stóp procentowych, ale z drugiej strony zmniejszenie się oddziaływania pandemii COVID-19 (-15%).

Wykres 11. Popyt na kredyty konsumpcyjne i przyczyny jego zmian

Banki, podobnie jak w poprzednim kwartale, mają podzielone opinie co do kierunków zmian sytuacji na rynku kredytów konsumpcyjnych w II kwartale 2022 r. Kryteria polityki kredytowej planuje zaostriżyć około 37% a złagodzić 21% banków (procent netto: -6%, zob. wykres 9). Podobnie w przypadku prognoz popytu – około 31% banków oczekuje jego wzrostu a 25% spadku (procent netto: 6%, zob. wykres 11).

Załącznik 1

Metodyka

Wyniki ankiet prezentowane są w postaci struktur, tzn. odsetka banków, które wybrały daną opcję odpowiedzi na poszczególne pytania. Odpowiedzi banków są ważone udziałem danego banku w segmencie rynku, którego dotyczy pytanie².

Znaczenie poszczególnych banków w danym segmencie rynku reprezentują udziały należności danego banku w należnościach wszystkich 23 banków, które odpowiedziały na ankietę, w rozbiciu na poszczególne kategorie należności. Poniższa tabela prezentuje segment rynku, którego dotyczą poszczególne pytania, i kategorię należności, która posłużyła do obliczenia udziałów poszczególnych banków w danym segmencie rynku.

Tabela 1. Segment rynku i odpowiadająca mu kategoria należności uwzględniona przy liczeniu wag

Nr. pytań	Segment rynku	Kategoria należności
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty krótkoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji do 1 roku łącznie z rachunkiem bieżącym
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla małych i średnich przedsiębiorstw	Należności od małych i średnich przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
1, 4, 6, 7	Kredyty długoterminowe dla dużych przedsiębiorstw	Należności od dużych przedsiębiorstw o pierwotnym terminie realizacji powyżej 1 roku
2, 3, 5	Kredyty dla przedsiębiorstw ogółem	Należności ogółem od przedsiębiorstw i spółek państwowych, przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni i przedsiębiorców indywidualnych
8, 9, 10, 13, 14, 16, 17	Kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw domowych	Kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych
8, 11, 12, 13, 15, 16, 17	Kredyty konsumpcyjne i inne dla gospodarstw domowych	Należności ogółem od osób prywatnych pomniejszone o kredyty mieszkaniowe dla osób prywatnych

Uwaga: Wszystkie kategorie należności dotyczą rezydentów.

Źródło: NBP.

² Wazenie odpowiedzi poszczególnych podmiotów jest często stosowanym rozwiązaniem przy opracowywaniu wyników ankiet typu jakościowego. Por. M. Bieć „Test koniunktury. Metody, techniki, doświadczenia”, Prace i materiały Instytutu Rozwoju Gospodarczego, Nr 48, SGH, 1996, str. 71-114.

Poszczególnym odpowiedziom na *wszystkie pytania* przypisywana jest zatem waga, będąca udziałem banku w danym segmencie rynku. Przy liczeniu wag uwzględniono średni stan należności danej kategorii w pierwszym i drugim miesiącu kwartału poprzedzającego kwartał, którego dotyczy ankieta³.

Oprócz struktur dla każdej odpowiedzi policzono tzw. procent netto, który jest różnicą między odsetkami odpowiedzi pokazującymi przeciwne kierunki zmian oraz wskaźnik rozproszenia, definiowany jako procent netto ważony zgodnie z intensywnością odpowiedzi, tj. wagą „100%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „znacznie/znaczny” i wagą „50%” dla odpowiedzi oznaczonych jako „nieznacznie/nieznaczny”. Wielkości te pokazują zatem ogólną tendencję w danym segmencie rynku. Sposób liczenia procentu netto dla poszczególnych pytań zawiera tabela 2.

Tabela 2. Sposób liczenia procentu netto

Nr. pytań	Definicja procentu netto
1, 8	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania kryteriów
2, 9, 11	Różnica między sumą odpowiedzi „znacznie złagodzone” i „nieznacznie złagodzone” a sumą odpowiedzi „znacznie zaostrzone” i „nieznacznie zaostrzone”. Ujemny wskaźnik oznacza tendencję do zaostrzania warunków
3, 10, 12	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na złagodzenie polityki kredytowej” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej” i „nieznaczny wpływ na zaostrzenie polityki kredytowej”. Ujemny wskaźnik oznacza, że dany czynnik w większym stopniu przyczynił się do zaostrzenia niż złagodzenia polityki kredytowej.
4, 13	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrósł znacznie” i „wzrósł nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszył się znacznie” i „zmniejszył się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza wzrost popytu.
5, 14, 15	Różnica między sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na wzrost popytu” i „nieznaczny wpływ na wzrost popytu” a sumą odpowiedzi „znaczny wpływ na spadek popytu” i „nieznaczny wpływ na spadek popytu”. Dodatni wskaźnik oznacza, że dany czynnik oddziaływał na wzrost popytu, ujemny – na spadek.
6, 16	Różnica między sumą odpowiedzi „zostanie znacznie złagodzona” i „zostanie nieznacznie złagodzona” a sumą odpowiedzi „zostanie znacznie zaostrzona” i „zostanie nieznacznie zaostrzona”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwane złagodzenie polityki kredytowej.
7, 17	Różnica między sumą odpowiedzi „wzrośnie znacznie” i „wzrośnie nieznacznie” a sumą odpowiedzi „zmniejszy się znacznie” i „zmniejszy się nieznacznie”. Dodatni wskaźnik oznacza oczekiwany wzrost popytu.

Źródło: NBP.

³ Na czas opracowywania wyników ankiety nie są dostępne dane dotyczące stanu należności w poszczególnych bankach w trzecim miesiącu tego kwartału ze względu na około trzytygodniowe opóźnienie w raportowaniu.

www.nbp.pl

